

Araştırma Makalesi

FUTBOL ALTYAPI ANTRENÖRLERİNİN ALTYAPI EĞİTİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

PROBLEMS ENCOUNTERED BY FOOTBALL INFRASTRUCTURE TRAINERS IN INFRASTRUCTURE TRAINING AND SUGGESTIONS FOR SOLUTIONS

Gönderilen Tarih: 14/05/2022
Kabul Edilen Tarih: 29/07/2022

Ahmet KUBAT

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı,
Osmaniye, Türkiye

Orcid: 0000-0002-8517-539X

Özer YILDIZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Beden
Eğitimi ve Spor Bölümü, Konya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-2470-5457

* Sorumlu Yazar: Özer YILDIZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, E-mail: oyildiz@erbakan.edu.tr

† Bu çalışma Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

FUTBOL ALTYAPI ANTRENÖRLERİNİN ALTYAPI EĞİTİMİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ÖZ

Yönetimsel ve sistemsel birçok eksikliğin sonucu olarak ülkemizdeki altyapıda yetenekli futbolcuların yetiştirilme süreçlerindeki aksaklıklar, yetenekli birçok Türk futbolcusunun fark edilmeden kaybolup gitmesine neden olmaktadır. Bu nedenle araştırmada futbol altyapı antrenörlerinin altyapı eğitimine ilişkin karşılaştıkları problemler ve çözüm önerilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada katılımcıların belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 14 altyapı futbol antrenörü oluşturmuştur. Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma verileri Covid-19 pandemisi sürecinde toplandığından katılımcılarla görüşmeler uzaktan, interaktif iletişim araçları ile yapılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, altyapı antrenörlerinin sporcuların ailelerine ilişkin antrenman saatleri ile ilgili problem yaşadıkları ve çözüm olarak antrenmanın akşam saatlerine alınmasını, MEB'in ve okul yönetiminin lisanslı sporcuları izinin saymasını önerdikleri belirlenmiştir. Antrenörlerin kulüplerin tesislerine ilişkin tesisleşme ve bütçe ile ilgili problem yaşadıkları ve çözüm olarak fonksiyonel tesisler inşa edilmesini, tesislerde beslenme ve barınma imkânlarının sağlanmasını, tesislerin içinde sporcuların öğrenim görecekları okulların açılmasını, altyapıya daha fazla bütçe ayrılmasını ve TFF'nin altyapı harcama denetleme birimi oluşturmasını önerdikleri saptanmıştır. Antrenörlerin Futbol Federasyonunun uygulamalarına ilişkin kulüplerde özellikle altyapılarda ekonomik sıkıntılar ile ilgili problem yaşadıkları ve çözüm olarak karşılıksız maddi desteğin sağlanmasını, A takımlara harcanan paradan pay ayrılmasını, kulüplerin altyapılarından çıkardıkları oyunculara oranla altyapıya teşvik verilmesini önerdikleri tespit edilmiştir. Antrenörlerin altyapı antrenörlerinin yeterliliğine ilişkin tecrübesizlik, eğitim eksikliği, kolay belge verilmesi ile ilgili problem yaşadıkları ve çözüm olarak başka bir antrenör gözetiminde çalışma imkânının yaratılmasını, antrenör eğitimlerinde verilen içeriğin dünya standartlarına uygun olmasını, her önüne gelenin antrenörlük belgesi almaması için antrenörlük sınavlarının ciddiye ve sorumluluk bilinciyle yapılmasını önerdikleri belirlenmiştir. Antrenörlerin kulüplerin yöneticilerine ilişkin bilgisizlik, üslup, vizyon problemi yaşadıkları ve çözüm olarak futbolda altyapı sorunlarının ve bu sorunlara yönelik yapıcı çözümler üretmenin, kulübün gelecek hedeflerine sıkı sıkıya bağlı futbol geçmişiyle sahip yöneticilerle mümkün olacağını önerdikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, antrenör, futbol altyapı eğitimi, sorun, çözüm

PROBLEMS ENCOUNTERED BY FOOTBALL INFRASTRUCTURE TRAINERS IN INFRASTRUCTURE TRAINING AND SUGGESTIONS FOR SOLUTIONS

ABSTRACT

As a result of many managerial and systemic deficiencies, the disruptions in the training processes of talented football players in the infrastructure of our country cause many talented Turkish football players to disappear unnoticed. For this reason, it is aimed to investigate the problems and solution suggestions faced by football infrastructure coaches regarding infrastructure education in this research. Easily accessible sampling method was used to determine the participants in the study. The sample of the research consisted of 14 youth football coaches. Research data were collected through a semi-structured interview form developed by the researcher. Since the research data were collected during the Covid-19 pandemic, interviews with the participants were conducted remotely, with interactive communication tools. The data obtained in the research were analyzed with the content analysis method. According to the results of the research, it has been determined that the infrastructure coaches have problems with the training hours of the families of the athletes and as a solution they recommend that the training be taken to the evening hours and that the Ministry of National Education and the school administration consider the licensed athletes on leave. It has been determined that the coaches have problems with the facilities of the clubs and the budget, and as a solution, they suggest the construction of functional facilities, the provision of nutrition and accommodation opportunities in the facilities, the opening of schools where the athletes will study, the allocation of more budget to the infrastructure and the establishment of the TFF's infrastructure expenditure inspection unit. It has been determined that the coaches have problems related to the economic problems in the infrastructures of the clubs regarding the implementation of the Football Federation, and as a solution, they suggest providing free financial support, allocating a share of the money spent to the A-teams, and giving incentives to the infrastructure compared to the players they remove from the clubs' infrastructure. It has been determined that the infrastructure coaches have problems related to the inexperience, lack of education, easy certification and as a solution they recommend that creating the opportunity to work under the supervision of another trainer, ensuring that the content given in trainer trainings is in line with world standards, coaching exams are carried out with a serious and responsible awareness so that not everyone gets a coaching certificate. It has been determined that clubs experience ignorance, style and vision problems about their managers and as a solution they recommend that to produce constructive solutions for infrastructure problems in football and to produce constructive solutions for these problems, with managers with a football background who are closely connected to the future goals of the club.

Key Words: Football, coach, football infrastructure training, problem, solution

GİRİŞ

Günümüzde spor denildiğinde akla gelen spor dalı futboldur¹⁸. Futbol gündelik yaşamın bir parçası olarak nitelendirilmektedir³³. Dünyadaki açık ara en popüler spor dalı olan futbol küresel anlamda milyarlarca dolarla ölçülen yüksek marka değerleri yaratarak önde gelen bir iş alanı oluşturmaktadır⁹. Bazı ülkelerde futbol, spor endüstrisinin en büyük ve ekonomik açıdan en zengin kolunu oluşturmaktadır¹³. Futbolun, sosyal, ekonomik, psikolojik, yazılı ve görsel medya platformları önemli bir boyuttur. Büyük ücretler ile gerçekleştirilen transferler, futbolculara ödenen yüksek tutarlar, stadyum, reklam, sponsorluk, televizyon yayın gelirleri, şans oyunları, uzun TV programları, gazetelerde yer alan futbol haberleri ve özellikle psiko-sosyal bakımdan milyonlarca taraftar tarafından takip edilmesi, futbolu önemli bir sektör konumuna taşımaktadır³⁵.

Ülkemiz altyapısında yetişip dünya futboluna kazandırılan oyuncu sayısı çok düşüktür. Bunun en büyük sebepleri olarak altyapılarda belirli bir sistemsel yapının oluşturulamaması ve genç oyunculara A takım düzeyinde fazla süre verilmemesi gösterilebilir⁵. Sporcuları küçük yaşta yetiştirerek, sistemin bir parçası haline getirerek, gelişimini takip ederek onları A takım seviyesine çıkarmak için gerekli bütün çalışmaların yapıldığı sistemli çalışmaların bütünü altyapı olarak adlandırılmaktadır³. Futbol altyapısı denildiğinde, yüksek potansiyele sahip futbolcu adaylarının seçildiği ve eğitildiği sistemde oyuncuların sistematik ve düzenli olarak profesyonel futbol takımlarına geçişi akla gelmelidir. Futbolda kulüplerin altyapıları, profesyonel olma şansından bu yana başarılı oyuncuların yetiştirilmesinde önemli bir faktör olarak kabul edilmektedir. Modern ve donanımlı tesislere sahip kulüplerde yetişen oyuncuların başarısı daha yüksektir⁴. Bu başarının mimarları futbol antrenörleri, futbol takımlarını toplu halde ya da takımdaki futbolcuları bireysel olarak eğiten, danışmanlık yapan, yol gösteren, antrene eden kişiler anlamına gelmektedir. Gerekli belgeleri ve donanımları olan kişiler futbol antrenörlüğü yapabilmektedir. Antrenör kısaca takım ya da bireysel olarak kişileri belirlenen seviyeye getirmeyi hedefler³⁷.

Futbolda başarı sağlanmak isteniyor ise altyapı eğitimlerinin daha kaliteli ve verimli olması gerekir. Bu bağlamda altyapı eğitimlerinin daha kaliteli ve verimli olabilmesi için fiziksel şartların yeterliliği ve kullanım alanlarının çokluğuna ihtiyaç vardır. Ayrıca antrenörlerin özgüveninin ve eğitim seviyesinin yüksek olması, yeterli bilgi ve deneyime sahip olmaları yetenekli futbolcu sayısının artmasına sebep olacak bunun sonucunda başarı ve ekonomik kazanç kaçınılmaz olacaktır.

Futbol altyapı çalışmalarının oyuncu yetiştirmede ne kadar önemli olduğu bilinmektedir. Altyapıdan futbolcu yetiştirmenin temel taşı da altyapının geliştirilmesidir. Bu nedenle futbol altyapı antrenörlerinin sorunlara çözüm önerileri getirerek altyapı uygulamalarına kaynak sunması, bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır. Bu araştırmada futbol altyapı antrenörlerinin altyapı eğitiminde karşılaştıkları sorunların neler olduğunu tespit etmek ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerisi getirerek Türk futbol altyapısına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda, araştırmacıya araştırma çerçevesini belirlemede yardımcı olan en önemli özelliklerden biri de nitel araştırma deseninin belirlenmesidir. Nitel araştırma desenleri, gerçekleştirilecek olan çalışmanın yaklaşımını belirleyen ve çeşitli aşamaların, belirlenen yaklaşım sayesinde tutarlı olmasına rehberlik eden bir stratejidir³⁸. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) araştırma deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji araştırmaları bireylerin yaşadıkları ve deneyimledikleri olguları nasıl anladıkları, onlara hangi anlamlar yükledikleri, ne hissettikleri, nasıl tanımladıkları ve diğer kişiler ile bunları hangi anlam yüklemeleri ile paylaştıkları üzerine odaklanmaktadır³⁰. Araştırma nitel araştırmalarda en sık kullanılan veri toplama yöntemi olan görüşme yöntemi ile değerlendirilmiştir³⁸. Görüşme yöntemi, belirli araştırma türleri için bilgi toplamasının yanında verilerin belirli varsayımlara dayandırılmasında oldukça etkilidir⁷. Bu yöntem araştırmanın gerçekleşeceği alanda araştırmacı tarafından seçilen kişilerle biçimsel ya da söyleşi tarzında konuyu karşılıklı olarak birbirlerine aktarabilecekleri şekilde yüz yüze yapılır²². Araştırmanın etik kurul onayı Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı'nın 13.11.2020 tarih ve 2020/78 karar sayısı ile alınmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmada katılımcılarının belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örneklemede araştırmacı, hali hazırda var olan öğeler içerisinden yeteri sayıda ögeyi örneklem olarak belirler. Dolayısıyla kolay ulaşılabilir durum örnekleme kolaylıkla araştırma yapılacak kişi ve grupların seçilmesine imkân tanıyan bir amaçlı örnekleme biçimidir³⁸. Araştırma grubunu TFF Süper Lig ve TFF 1. Ligden farklı takımlardan seçilmiş 14 antrenör oluşturmuştur. Veri doygunluğuna ulaşıldığından araştırma grubu 14'üncü antrenörle tamamlanmıştır. Araştırmaya katılan antrenörlerin çalıştırdıkları takımlar etik kurallar gereği gizli tutulmuştur. Yine etik kurallar gereği katılımcıların isimleri de gizli tutulmuş ve katılımcılara K1, K2...K14 şeklinde kod isimler verilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların takma isim kodlarına, görev sürelerine, yaşlarına, antrenörlük düzeylerine, öğrenim durumlarına, mesleklerine göre dağılımlarını ayrıca görüşme tarih ve sürelerini içeren bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Takma İsim Koduna, Görev Süresine, Yaşına, Antrenörlük Düzeyine, Öğrenim Durumuna, Mesleğine, Görüşme Tarihin ve Süresine İlişkin Veriler

Kod	Görev Süresi	Yaş	Antrenörlük Düzeyi	Öğrenim Durumu	Meslek	Görüşme Tarihi	Görüşme Süresi (dk)
K1	15	47	UEFA-A	Lisans Mezunu	Antrenör	05.01.2021	45
K2	7	31	UEFA-B	Lisans Mezunu	Antrenör	07.01.2021	55
K3	6	28	UEFA-B	Lisans Mezunu	Antrenör	09.01.2021	55
K4	6	29	UEFA-B	Lisans Mezunu	Öğretmen	11.01.2021	49
K5	5	37	UEFA-B	Yüksek Lisans Mezunu	Antrenör	13.01.2021	51
K6	5	25	TFF-C	Yüksek Lisans Mezunu	Antrenör	14.01.2021	45
K7	10	41	UEFA-B	Lisans Öğrencisi	Antrenör	15.01.2021	48
K8	2	24	TFF-C	Lisans Mezunu	Öğretmen	17.01.2021	49
K9	3	23	TFF-C	Lisans Öğrencisi	Antrenör	19.01.2021	47
K10	11	39	ELİT-A	Lisans Mezunu	Antrenör	21.01.2021	53
K11	8	45	UEFA-A	Lisans Mezunu	Antrenör	23.01.2021	56
K12	15	37	UEFA-B	Lisans Mezunu	Antrenör	24.01.2021	45
K13	10	45	ELİT UEFA-A	Lisans Mezunu	Öğretmen	25.01.2021	47
K14	6	31	UEFA-A	Lisans Mezunu	Antrenör	27.01.2021	56

Tablo 1'e göre, katılımcıların görev sürelerinin 2 ile 15 yıl arasında değiştiği; yaş bakımından 23 ile 47 yaş aralığında olduğu; antrenörlük düzeyi bakımından 3 katılımcının UEFA-A, 6 katılımcının UEFA-B, 3 katılımcının TFF-C, 1 katılımcının ELİT-A, 1 katılımcının ise ELİT UEFA-A antrenörlük düzeyine sahip olduğu; öğrenim durumu bakımından 10 katılımcının lisans mezunu, 2 katılımcının yüksek lisans mezunu, 2 katılımcının lisans öğrencisi olduğu; meslek bakımından ise 11 katılımcının antrenör, 3 katılımcının öğretmen olduğu; bunun yanında araştırma verilerinin yaklaşık 1 aylık zaman dilimi içerisinde toplandığı ve antrenörlerle yapılan görüşmelerin 45-56 dk. aralığında sürdüğü görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, futbol altyapı antrenörlerinin altyapı eğitiminde karşılaştıkları sorunları ortaya çıkarmak ve bu sorunların çözümü için gerekli önerileri belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve yarı yapılandırılmış "Görüşme Formu" kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda; katılımcıların görev süresine, yaşına, antrenörlük düzeyine, öğrenim durumuna ve mesleğine yönelik sorulara yer verilmiştir. Araştırmada kullanılacak olan görüşme formundaki sorular yazılmadan önce literatür taraması yapılmış ve altyapı antrenörlerinin yaşadıkları sorunlara ilişkin bilgi toplanmıştır. Bu çerçevede 10 sorudan oluşan taslak bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formu, alanında uzman antrenörlük seviyesine sahip antrenörlerden 2, spor bilimleri alanından 1, açıklık ve anlaşılabilirlik açısından Türkçe eğitimi alanından 1, ölçme ve değerlendirme alanından ise 1 olmak üzere toplamda 5 uzmanın görüş ve değerlendirmelerine sunulmuştur. Yapılan kontroller sonrası görüşme formunda yer alan 4 sorunun çıkarılmasına, 3 sorunun da düzenlenmesine karar verilmiştir. Formun son hali araştırmaya dahil edilmeyen 2 antrenöre ön uygulama olarak uygulanmış ve formdaki soruların anlaşılması, derinliği, vb. problemler tespit edilmeye çalışılmış ve 6 sorudan oluşan görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri Covid-19 pandemisi sürecinde toplandığından katılımcılarla görüşmeler uzaktan, interaktif iletişim araçları ile yapılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında Zoom programı kullanılmıştır. Araştırmada, görüşme formunun uygulanmasına katılımcılardan izin ve randevu alınarak 2021 Yılı Ocak ayı içerisinde başlanmış ve araştırmaya gönüllülük esas alınarak katılımın sağlanmasına dikkat edilmiştir. Yapılan görüşmeler, katılımcılardan izin alınarak kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve bu da araştırmacı açısından önemli kolaylıklar sağlamıştır. Görüşmelerden elde edilen ses kayıtları, araştırmacılar tarafından kelime kelime yazıya geçirilmiş, düzenlenmiş bir doküman haline getirilmiştir. Araştırmada veri kaybını önlemek için her bir kayıt görüşmenin yapıldığı gün analiz edilmiştir. Yapılan analizler araştırmacının güvenilirliğini sağlamak için yeniden her bir katılımcıya gösterilerek teyit ettirilmiştir. Ayrıca ham veriler etik açıdan araştırmacılar tarafından saklanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada içerik analizi yaklaşımı benimsenmiştir. İçerik analizi, çok çeşitli söylemlere uygulanan birtakım metodolojik araç ve tekniklerin bütünü olarak tanımlanmaktadır⁸. İçerik analizi yaklaşımında verilerin önce kavramsallaştırılması, sonra bu kavramlara göre mantıklı bir şekilde düzenlenmesi ve veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir³⁸. Bu amaçla görüşme sırasında alınan ses

kayıtları deşifre edilerek word belgesi halinde bilgisayar ortamına aktarılmış ve satır satır okunarak sistematik bir şekilde kodlanmıştır. Kod defterine işlenen kodlar, birbiriyle anlamlı ve ilişkili olacak şekilde birleştirilerek azaltma yoluna gidilmiştir. Kodlar azaltıldıktan sonra anlam bakımından ilişkili olan kodlar daha genel bir başlık altında toplanmıştır. Elde edilen bu genel başlıklar anlam benzerliği bakımından bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırmada Zoom programı ile yapılan görüşmeler yoluyla ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplanmış ve toplanan veriler katılımcılar tarafından teyit edilmiş, toplanan veriler ayrıntılı olarak rapor edilmiş ve araştırma sonuçlarına nasıl ulaşıldığı açıklanmıştır. Ayrıca araştırmanın bulguları anlamlı ve tutarlı olmakla birlikte içerik analizi yoluyla elde edilen bulguların kavramsal çerçeve ve verilerle uyumlu olduğu saptanarak araştırmanın iç geçerliğe sahip olduğu, sonuçlarının araştırma için hazırlanan görüşme formundaki sorular ile tutarlı olduğu ve araştırmanın dış geçerliğe de sahip olduğu söylenebilir^{38, 11, 25}. Ayrıca araştırma yöntemleri ve elde edilen bulgular detaylı bir şekilde ele alınmış, elde edilen sonuçlar toplanan verilere bağlı olmakla birlikte, araştırmacının varsayımlarına veya önyargılarına göre raporlanmamıştır. Ayrıca araştırmaya ait ham veriler ve araştırmanın analiz kısmında üç uzmanın yaptıkları kodlamalar birbirlerinden saklanmış ve araştırmanın dış güvenirligi sağlanmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte araştırmada sorular açık bir biçimde ifade edilmiş, sonuçların elde edilen veriler ile uyumlu olması sağlanmış, diğer uzmanlar tarafından da bağımsız olarak yapılan kodlamalar ve temalar karşılaştırılmış, araştırmacılar ve uzmanlar arasında ortaya çıkan görüş farklılıkları ve ilgili alan yazın dikkate alınarak görüş birliğine varılmıştır. Bunun dışında araştırmada katılımcıların ifade ettiği görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmış ve araştırmanın iç güvenirlilik için gerekli olan şartlarına dikkat edilmiştir³⁸.

BULGULAR

Tablo 2. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitiminde Sporcuların Aileleri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Antrenman Saatleri	Antrenman Saatlerinin Çakışması	Okul Ders Saatleri ile	K2, K4, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13	9
	Ailelerin, Çocuklarının Akranlarından Daha Yetenekli Olduklarına İnanması		K5, K7, K12	3
Yanlış Algı	Ailelerin, "Sportif Faaliyetler Akademik Başarıyı Düşürüyor" Düşüncesi		K2, K14	2
	Ailelerin, Çocuklarının İleride Hep Başarı Sağlayacaklarına İnanması		K13	1
Sorunlar	Tedirginlik	Ailelerin, Antrenörlerin Çocuklarına Kadroda Yer Vermeyeceği Algısı	K1, K4	2
		Ailelerin, Antrenman veya Müsabaka Sırasında Çocuklarının Sakatlık Yaşayacakları Düşüncesi	K2	1
		Ailelerin, Antrenörlere Güvenmeyip Antrenörlerin Yeterliğini Sorgulamaları	K6	1
Kontrolsüz Baskı	Ailelerin, Antrenman veya Maç Sırasında Çocuklarına Sözel ve Davranışsal Olarak Gereğinden Fazla İlgî Göstermesi		K2	1
	Bilgi Yetersizliği	Ailelerin, Futbol Hakkında Yeterli Bilgiye Sahip Olduklarını Düşünmesi	K2	1
	Ailelerin, Çocuklarını Yanlış Bilgilerle Yönlendirerek Gelişim Süreçlerini Etkilemesi		K3	1
Toplam				22

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitiminde sporcuların aileleri ile ilgili karşılaştıkları sorunları “Antrenman Saatleri”, “Yanlış Algı”, “Tedirginlik”, “Kontrolsüz Baskı” ve “Bilgi Yetersizliği” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Antrenman Saatleri” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: “Okul çıkış saatlerinin geç olmasından kaynaklı antrenman saatlerinin de geç olması, dinlenme, beslenme alışkanlıklarının düzensiz sürdürülmesi çocukların gelişim ve performanslarını olumsuz etkilemekte ve bu durumlar çocuklarda zaman zaman akut sakatlıkların görülmesine sebep oluyor.” (K7)

Tablo 3. Antrenörlerin Altyapı Eğitiminde Sporcuların Aileleri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Antrenman Saatlerinin Düzenlenmesi	Antrenmanın Akşam Saatlerine Alınması	K1, K5, K7, K8, K9, K10, K11	7
		MEB'in ve Okul Yönetiminin Lisanslı Sporcuları İzinli Sayması	K6, K9	2
	Yanlış Algıların Ortadan Kaldırılması	Akademik Başarısı Yüksek Sporcuların Örnek Gösterilmesi	K14, K7, K5	3
		Yeteneğin Fiziksel Gelişimle Doğrusal Olmayabileceğini Anlatma	K9, K10	2
		Sporun Önemi Hakkında Bilgilendirme	K11	1
	Tedirginliğin Giderilmesi	Veliler ile Konuya İlişkin Toplantılar Yapılması	K1, K3, K4	3
	Kontrolsüz Baskının Ortadan Kaldırılması	Velilerin Sözel ve Davranışsal Olarak Uyarılması	K10, K12	2
Bilgi Yetersizliğinin Giderilmesi	Velilere Seminer Verilmesi	K2, K13	2	
Toplam				22

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitiminde sporcuların aileleri ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Antrenman Saatlerinin Düzenlenmesi”, “Yanlış Algıların Ortadan Kaldırılması”, “Tedirginliğin Giderilmesi”, “Kontrolsüz Baskının Ortadan Kaldırılması” ve “Bilgi Yetersizliğinin Giderilmesi” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Antrenman Saatleri” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: “Kulüpler kendi tesislerini oluşturarak antrenman saatlerini kendilerine göre ayarlamaları ve bu saatleri akşam saatlerine koymaları gerekir. Böylece okul, beslenme ve ailelerin çalışma saatleri gibi problemlerini aşmış oluruz...” (K8)

Tablo 4. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitimi Verdikleri Kulüplerin Spor Tesisleri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Sorunlar	Tesisleşme Yetersizliği	Modern Tesis İmkanlarının Yetersiz Olması	K1, K2, K4, K6, K7, K9,	6
		Saha Sayılarının Takım Sayılarına Oranla Yetersiz Kalması	K4, K6, K8, K14,	4
		Türkiye’de “Tesis” Kelimesinin Sadece Futbol Sahası Olarak Algılanması	K3, K5, K12	3
	Bütçe	İlgili Kurum ve Kuruluşlar Tarafından Ekonomik Katkının Sağlanmaması	K3,	1
Toplam				14

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri spor tesisleri ile ilgili karşılaştıkları sorunları “Tesisleşme Yetersizliği” ve “Bütçe” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Tesisleşme Yetersizliği” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: “Türk futbolunu geliştirmeye

çalışıyoruz, çabalıyoruz. Bunu yaparken o kadar çok yan unsurlara odaklandık ki, futbol ve oyuncularımız için elzem olan futbolun oynanabilir şartlarının gerçekleştirilmesinden uzaklaştık. Kaliteli ve sağlıklı bir futbol eğitimi verilebilmesi için futbol sahasının zemini, kullanılması gereken ekipmanların temini, antrenman öncesi ve sonrası oyuncunun temizliği, beslenmesi, varsa tesiste konaklaması veya konakladığı yere ulaşımı olan modern tesisler gereklidir. Fakat bizde bunlar çok az.” (K2)

Tablo 5. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitimi Verdikleri Kulüplerin Spor Tesisleri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Tesisleşme ve Modernleşme	Tesislerin Belirli Şartlara Göre Açılması	K4, K2, K6, K7,	4
		Fonksiyonel Tesisler İnşa Edilmesi	K7, K8, K9,	3
		Tesislerin Teknolojik İmkanlarla Donatılması	K1, K5, K9	3
		Tesis İnşasında Bilirkişilere Danışılması	K12	1
		Tesislerde Beslenme ve Barınma İmkanlarının Sağlanması	K5	1
	Tesislerin İçinde Sporcuların Öğrenim Görecekları Okulların Açılması	K5	1	
	Ekonomik Düzenleme	Altyapıya Daha Fazla Bütçe Ayrılması	K4	1
	TFF'nin Altyapı Harcama Denetleme Birimi Oluşturması	K3	1	
Toplam				15

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri kulüplerin tesisleri ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Tesisleşme ve Modernleşme” ve “Ekonomik Düzenleme” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Tesisleşme ve Modernleşme” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Tesislerin modernleşmesi için teknolojiden yararlanmalı. Ayrıca sporcunun bütün ihtiyaçlarının karşılanacağı, beslenmesinin, barınmasının hatta okul ihtiyacının karşılanacağı modern tesisler inşa edilmeli.” (K5)*

Tablo 6. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitiminde Futbol Federasyonunun Uygulamaları İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Sorunlar	Ekonomik Sıkıntı	TFF'nin ve Kulüplerin Altyapı Eğitimlerini Maddi Olarak Desteklememesi	K1, K2, K3, K6, K7, K8, K10, K12, K14,	9
	Yanlış Politika	TFF için Sadece Maçın Oynanması ve Maçlara Hakemlerin Atanmasının Önemli Olması	K3	1
		TFF'nin ve Kulüplerin Altyapı Eğitimlerine Gereken Önemi Vermemesi	K8	1
	Yetersiz Eğitim	TFF'nin Her Yıl Kural ve Politikaları Değiştirmesinin, Uzun Vadede Plan Yapmayı Engellemesi	K13	1
		TFF'nin Vermiş Olduğu Eğitimlerde Küçük Yaş Gruplarına Yönelik Eğitim Çalışmalarının Yetersiz Olması	K9	1
	TFF'nin Yeterli Belgesi Olan Antrenörlerin Eğitim Olarak Yetersiz Olduğundan Yakınması	K14	1	
Toplam				14

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitiminde Futbol Federasyonunun Uygulamaları ile ilgili karşılaştıkları sorunları “Ekonomik Sıkıntı”, “Yanlış Politika” ve “Yetersiz Eğitim” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Ekonomik Sıkıntı” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Başta daha önce şampiyonluk yaşamış kulüplerimiz olmakla birlikte hemen hemen*

tüm kulüplerimizin içerisinde bulunduğu mali sıkıntılar nedeniyle daha fazla oyuncu yetiştirme ve yetiştirilen oyunculara daha fazla süre verilmesi artık istense de istenmese de bir zorunluluk haline gelmiştir. Federasyonumuzun bu konular hakkında birçok açıklaması ya da proje duyurusu olmasına rağmen bu açıklamalar herhangi bir şekilde hayata geçmemiş, sadece sözde kalmıştır. Ayrıca altyapı kulüpleri maddi olarak destek alamıyor. TFF'nin ve Kulüplerin verdiği teşvik çok yetersiz. (K6)

Tablo 7. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitiminde Futbol Federasyonunun Uygulamaları İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Maddi Destek	Karşılıksız Maddi Desteğin Sağlanması	K1, K2, K3, K6, K7, K8, K10, K12, K13	9
		A Takımlara Harcanan Paradan Altyapıya Pay Ayrılması	K2, K3, K7, K8, K9, K14	6
		Tesis Yapımı, Antrenman ve Müsabaka Kıyafetleri için Maddi Desteğin Sağlanması	K1, K10, K12	3
	Politikada Değişikliğe Gitme	Kulüplerin Altyapılarından Çıkarıldıkları Oyunculara Oranla Altyapıya Teşvik Verilmesi	K6	1
		İdarecilerin Futbolun İçinden Gelmesi	K7, K14	2
		Antrenör Eğitimlerinin Niteliklerinin Artırılması	K5	1
Nitelikli Eğitim Verme	Küçük Yaş Gruplarına ve Antrenörlere Yönelik Nitelikli Eğitim Verilmesi	K9	1	
Toplam				23

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitiminde Futbol Federasyonunun uygulamaları ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Maddi Destek”, “Politikada Değişikliğe Gitme” ve “Nitelikli Eğitim Verme” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Maddi Destek” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Ekonomik sıkıntıları aşmanın yolu maddi destektir. Ancak bu desteğin karşılıksız verilmesi gerekir. Diğer türlü sıkıntı devam eder. Çünkü ödeyemez. Zaten sıkıntıda olduğu için bu desteği alıyor. Bir daha geri ödememeli. Dolayısıyla amatörler için atılacak en önemli adım tesisleşme ve antrenman yapabilecekleri sahaların sayısı ayrıca destek için teşviklerin olgunlaşması vergiden muaf vb. çeşitlendirilebilir”* (K10)

Tablo 8. Altyapı Antrenörlerinin, Altyapı Eğitimi Veren Antrenörlerin Yeterliliği İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Sorunlar	Tecrübesizlik	Antrenörlerin Yeniliğe Açık Olmayıp Kendilerini Geliştirmeye Özen Göstermemeleri	K6, K7, K9,	3
		Antrenörlerin Nasıl Oyun Oynamaları Gerektiğini Düşünemeyip, Bilgilerini Sahaya Yansıtamamaları	K3	1
		Antrenörlerin Deneyim Kazanmadan Büyük Kategorilerdeki Oyuncuları Çalıştırmak İstemeleri	K2	1
	Eğitim Eksikliği	Pedagojik, Antrenman Bilgisi ve Davranış Biçimi gibi Eğitimlerin Yetersiz Alınması	K1, K2, K3, K4, K8, K14	6
		TFF'nin Açtığı Kurslarla Antrenör Olabilmek için Kısa Süreli Eğitimlerin Verilmesi	K5	1
		Amatör Liglerde Antrenörlerin Yeterli Eğitimi Alamadıkları	K8, K10	2
Kolay Belge Verilmesi	Eğitim Seviyesi Düşük İnsanlara Para ile Temel Antrenörlük Belgesinin Verilmesi	K1, K4, K8	3	
Toplam				17

Tablo 8 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi veren antrenörlerin yeterliliği ile ilgili karşılaştıkları sorunları “Tecrübesizlik”, “Eğitim Eksikliği” ve “Kolay Belge Verilmesi” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Eğitim Eksikliği” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Dünya da isim olan takımların akademide gördükleri eğitim, sunulan imkânlar bakımından maalesef gerideyiz. Büyük kulüpler bu konuda şanslı ama amatör liglerde Antrenörlerinde gerekli eğitimi almadıkları, kulübün imkânlarının son derece kısıtlı olması oyuncunun gelişimine katkı sağlamıyorlar...”* (K10)

Tablo 9. Altyapı Antrenörlerinin, Altyapı Eğitimi Veren Antrenörlerin Yeterliliği İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Tecrübe Kazanmak için İmkân Yaratma	Başka Bir Antrenör Gözetiminde Çalışma İmkânının Yaratılması	K1, K2, K3, K7, K8, K9, K11, K12, K13,	9
	Eğitim Politikasında Düzenleme	Antrenör Eğitimlerinde Verilen İçeriğin Dünya Standartlarına Uygun Olması	K5, K8, K9, K10, K11, K14,	6
	Kolay Belge Verilmemesi	Her Önüne Gelenin Antrenörlük Belgesi Almaması için Antrenörlük Sınavlarının Ciddiyet ve Sorumluluk Bilinciyle Yapılması	K8, K12	2
Toplam				17

Tablo 9 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi veren antrenörlerin yeterliliği ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Tecrübe Kazanmak için İmkân Yaratma”, “Eğitim Politikasında Düzenleme” ve “Kolay Belge Verilmemesi” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Eğitim Politikasında Düzenleme” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Her alanda olduğu gibi antrenörlükte de nitelikli eğitim şart. Eğitimlerde verilen içeriğin dünya standartlarında olması ve güncel gelişmeleri içeriyor olması gerekir”* (K14)

Tablo 10. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitimi Verdikleri Kulübün Yöneticileri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Sorunlar	Bilgisiz Yöneticilik	Yöneticilerin, Alanlarında Yeterli Bilgiye Sahip Olmaması	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K12, K14,	10
	Üslup	Yöneticilerin Antrenörlere Karşı Kullandıkları, Kibirli ve Kabaca İfadeler	K1, K3, K12, K14	4
	Vizyon	Yöneticilerin Kurumsal Olarak Gelecekteki Hedeflerden Haberdar Olmayıp, Tüm Faaliyetlere Ticari Düşünceyle Yaklaşmaları	K7, K12	2
	Maaş Ödemede Gecikme	Yöneticilerin, Altyapı Paydaşlarının Maaş Ödemelerini Aksatmaları	K2, K3	2
Toplam				18

Tablo 10 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri kulübün yöneticileri ile ilgili karşılaştıkları sorunları “Bilgisiz Yöneticilik”, “Üslup”, “Vizyon” ve “Maaş Ödemede Gecikme” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Bilgisiz Yöneticilik” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Yöneticiler skora odaklanıyorlar ve skor istiyorlar. Yöneticiler az masraf çok iş istiyorlar. Eğitime öncelik vermiyorlar. Hemen olsun istiyorlar. Yöneticiler kendi tanıdığı antrenörleri getiriyorlar. Liyakate önem vermiyorlar. Yöneticiler sağlık ekibi, malzemeci vb. Ekiplerle minimum sayıda alsın istiyorlar. Yöneticiler bu işin sabır işi olduğunu bilmiyorlar ve 10 yaşında akademiye giren bir çocuğa 8-9 yıl yatırım yapmaları gerektiğini bilmiyorlar ya da bilseler de işlerine gelmiyor.”* (K5)

Tablo 11. Altyapı Antrenörlerinin Altyapı Eğitimi Verdikleri Kulübün Yöneticileri İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Spor Yönetimi Eğitimi Alma	Yöneticilerin Çoğunun Sporun İçinden Gelmemesi Dolayısıyla Spor Yönetimine İlişkin Okul Ortamında Eğitim Almaları	K1, K2, K3, K4, K5, K7, K9, K10	8
	Etkili İletişim Eğitimi Alma	Yöneticilerde Üslup Probleminin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin, Yöneticilere İnsan İlişkilerinde İletişim Eğitiminin Verilmesi	K2, K3, K12, K13	4
	Futbol Geçmiş Olma Şartı Getirme	Futbolda Altyapı Sorunlarının ve Bu Sorunlara Yönelik Yapıcı Çözümler Üretmenin, Kulübün Gelecek Hedeflerine Sıkı Sıkıya Bağlı Futbol Geçmişine Sahip Yöneticilerle Mümkün Olacağı	K2, K7,	2
	Kulübe Ödenek Ayrılması	Yöneticilerin Maaş Ödemelerini Aksatmaması Adına, Kulüp Paydaşlarına Yönelik Ayrı Bir Ödenek Oluşturması	K1	1
Toplam				15

Tablo 11 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri kulübün yöneticileri ile ilgili karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Spor Yönetimi Eğitimi Alma”, “Etkili İletişim Eğitimi Alma”, “Futbol Geçmiş Olma Şartı Getirme” ve “Kulübe Ödenek Ayrılması” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Spor Yönetimi Eğitimi Alma” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Yöneticiler sporu bilmeyebiliyor, futbolu biliyorum zannedebiliyor. Ama spor yönetimi, kulüp yönetimi ayrı bir olay. Kulüp yöneticilerinin bu nedenle mutlaka spor yönetimine ilişkin okul okuması ve nitelikli bir belge sahibi olması gerekir.”* (K7)

Tablo 12. Altyapı Eğitimi Veren Antrenörlerin Altyapı Eğitimi Verdikleri İlde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Sorunlar	Bölge Yapısının Ulaşım, Hava Şartları, Tesis ve Kültür Açısından Farklılığı	Metropol Şehirlerde Tesislere Ulaşım Açısından, Trafiğin İnsanları Bezdirmesi	K2, K5, K6, K10	4
		Hava Şartlarının Olumsuz Olması Ancak Bu Sorunun Çözümüne İlişkin Açık ve Kapalı Spor Tesislerinin Modern Olmaması	K7, K10	2
		Velilerin Bir Bölgede Çok Tehlikeli ve Saygısız, Diğer Bir Bölgede ise Hoşgörülü Olduğu	K3	1
	Tesis Yetersizliği	Sporun Gelişiminde Temel Yapı Taşı Olan Spor Sahalarının veya Mevcut Sahaların Modern Yapıda Olmaması	K1, K2, K3, K14	4
	Maddi Destek Sağlanmaması	Belediyeler Tarafından Gerekli Maddi Desteğin Sağlanmayarak, Spor Tesislerinin Yaptırılmaması	K8, K14	2
	Eşit İmkân Sağlanmaması	Maddi Kaynakların Her Kulübe Eşit Şekilde Dağıtılmaması	K3, K4	2
Toplam				15

Tablo 12 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri illerde karşılaştıkları sorunları “Bölge Yapısının Ulaşım, Hava Şartları, Tesis ve Kültür Açısından Farklılığı”, “Tesis Yetersizliği”, “Maddi Destek Sağlanmaması” ve “Eşit İmkân Sağlanmaması” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Tesis Yetersizliği” teması ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin ifadeleri şu şekildedir: *“Bu ilde en büyük eksiklerimiz tesis yetersizliği. İlimiz çevresinde birçok düzlük araziler olmasına rağmen çok donanımlı bir tesis mevcut değil şu anda. Belediyelerin bu konuda desteği çok önemli. Sadece bir saha yapmak değil, içinde futbol sahalarının olduğu, tenis kortlarının, basketbol sahalarının olduğu büyük tesisler lazım bu potansiyeli*

olan büyük ilimize. Amatör takımlarımıza bu imkân sunulmalı. Sporcularımız çok daha güzel imkânlarda çalışmalı.” (K1)

Tablo 13. Altyapı Eğitimi Veren Antrenörlerin Altyapı Eğitimi Verdikleri İlde Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Kategori	Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Frekans
Çözüm Önerileri	Bölge Yapısının Dikkate Alınması	Tesis ile İlgili Yapılacak Tüm Yatırımların Öncesinde Bölge Yapısının Tüm Yönleriyle Dikkate Alınması Gerektiği	K1, K2, K3, K9, K10, K12, K14	7
	Tesis İnşası	Yeni Tesislerin İnşası, Mevcut Tesislerin Güçlendirilmesi veya Çeşitlendirilmesi	K3, K4, K6, K11	4
	Ödenek Ayrılması	Kulüplere Sponsorlar veya Belediyeler Tarafından Maddi Destek Sağlanması	K5, K13	2
	Eşit Fırsatlar Verme ve Denetleme	Devlet Politikası Olarak Her Kulübe Eşit İmkânların Sağlanması ve Bu İmkânların Sağlanıp Sağlanmadığının Denetlenmesi	K4	1
Toplam				14

Tablo 13 incelendiğinde, katılımcıların altyapı eğitimi verdikleri ilde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini “Bölge Yapısının Dikkate Alınması”, “Tesis İnşası”, “Ödenek Ayrılması” ve “Eşit Fırsatlar Verme ve Denetleme” temaları altında ifade ettikleri belirlenmiştir. Bir katılımcının “Tesis İnşası” teması ile ilgili çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir: “Tesisler yetersiz. Çok az sayıda. Şehirdeki talebi karşılayamıyor. Bunun için yeni tesislerin açılması ve modern cihazlarla donatılması gerekir.” (K11)

TARTIŞMA

Türkiye'nin üst düzey kulüplerinin altyapılarında futbol antrenörlüğü yapan 14 antrenörün altyapı eğitiminde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini belirlemeyi amaçlayan araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgular aşağıda tartışılarak yorumlanmıştır.

Tablo 2 ve 3'teki bulgulara göre, sporda başarıya ulaşmanın en iyi yollarından birinin de altyapıya önem vermekten geçtiği söylenebilir. Altyapıda temel amaç değer yaratacak biçimde başarılı sporcular yetiştirmektir. Başarılı bir sporcu yetiştirmek isteniyor ise hiç şüphesiz birçok etmen bu amacı etkilemektedir. Öğrenim hayatına devam eden bir sporcunun antrenmanlara düzenli olarak katılamamasının başarılı sporcular yetiştirmede en büyük engeller arasında olduğu söylenebilir. Ayrıca spor ile uğraşan gencin çevresinin, yapılan spor dalına karşı yanlış algılar beslemesi ve bunun sonucunda yaşanan tedirginlik dolayısıyla gençler üzerinde olmaması gereken kontrolsüz baskılar görülebilmektedir. Bu bağlamda yaşanan sorunların bilgi eksikliğinden kaynaklandığı, bu tip olumsuz durumlar ile karşılaşmamak adına ailelere ve sporculara eğitimler verilmesi ve öğrenme-öğretme ortamlarının sunulmasının gerektiği söylenebilir. Gerçekten de sporcu ebeveyni olmak, ebeveynlerin çocukları ile birlikte yeni bir öğrenme sürecine ve çabasına girmesini gerektirir. Sürecin doğru bir şekilde atlatılması için de sporcunun çevresinde bulunan bireylere düşen sorumluluklar vardır. Ancak bu sorumluluklar yerine getirilirse ahlaki ve vicdani açıdan iyi bireyler yetiştirilebilir. Bununla birlikte sporcunun çevresinin beklentilerinin çok yüksek olması, sporcular üzerinde ciddi kontrolsüz baskılar oluşturabilmektedir. Bu durumun sporcunun psikolojisini, dolaylı olarak performansını olumsuz etkileyeceği kanısına varılabilir. Dolayısıyla sporcuların çevresinin genel olarak baskıcı ve ahlaki davranışlardan yoksun tavırlar içinde bulunmamaları Türk

sporunda yetenekli gençlerin yetişmesinde fayda sağlayacaktır denilebilir. Ancak bu konuda ailelerin de çeşitli sorunlar ile karşılaşılması adına kendilerini geliştirme yolunda spor, kişisel gelişim ve sporcu psikolojisi ile ilgili seminerlere katılmasının da önemli bir konu olduğu söylenebilir. Çünkü aileler bu gelişim sonucunda spor olgusu hakkında yanlış algılardan kurtulacak ve bilgi anlamında da yeterli düzeye gelecektir. Bu bağlamda ailelerin; sporun çocukları üzerinde başarı, ahlaki ve vicdani değerleri geliştirdiği konusunda bilgi sahibi olmalarının da toplumsal gelişim adına faydalı olacağı sonucuna ulaşılabilir.

Çevik ve Onağ (2019)¹² okul saatlerinin altyapı antrenmanlarının yapılabileceği şekilde düzenlenmesini ve bu sayede gençlerin hem akademik hem de futbol kariyerlerini bir arada yürütebilmelerine olanak sağlayacağını ifade etmişlerdir. Akkoyun (2014)³ futbol kulüplerinin kendi akademilerini kurmalarının yanı sıra Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarla da işbirliği içerisinde olmaları gerektiğini, okul turnuvaları düzenlemelerini, futbolcu adaylarını izlemelerini, aralarında yetenekli olanları kendi bünyelerine katmalarını, gerekli olduğu takdirde malzeme ve eleman yardımında bulunmalarını önermiştir.

Tablo 4 ve 5'teki bulgulara göre, Türkiye'de çok net rakamlar ifade edilemese de spor yarışmalarından alınan sonuçlar ve sporcuların yarışma esnasında sergilemiş oldukları performanslar göz önünde bulundurulduğunda, altyapıya verilen önemin ne kadar eksik olduğu açıkça görülebilmektedir. Altyapı eksikliklerinin en başında da antrenman sahalarının ve modern anlamda bir tesisin olmayışı ayrıca altyapıya gerekli bütçenin ayrılmamasının geldiği söylenebilir. Altyapı denilince akla ilk gelen sorunlardan bir tanesi de tesisleşme sorunudur. Türkiye'de çoğu kulüp altyapıya gereken önemi vermemektedir. Kulüplerin çoğunun tesisleşme adına yapılacak harcamaları gereksiz gördüğü ayrıca siyasi anlamda da mevcut iktidarların altyapıda olduğu gibi tesisleşme konusunda da yapıcı bir politikalarının olmadığı bilinmektedir. Aslında sporda ulusal veya uluslararası başarı sağlanmak isteniyorsa öncelikle altyapıda tesisleşme ile ilgili sorunların çözülmesi gerektiği, Türkiye'de spor altyapılarında ciddi altyapı eksikliklerinin olduğu ve bu eksikliklerin giderilmesi içinde kulüpler ve hükümet nezdinde ciddi yatırım ve yapıcı politikaların uygulanması gerektiği söylenebilir.

Çevik ve Onağ (2019)¹² Türkiye'de futbolcu yetişmemesi sorununun "Tesisleşme Yetersizliği", "Maddi Durumların Kısıtlılığı" ve "Denetim Yetersizliği" gibi durumlardan kaynaklandığını, Abdelhamid Elemiri ve Hassan Mohamed (2015)¹ spor ortamında eğitim-öğretim faaliyetlerini etkileyen en güçlü engellerin finansman kaynakları ve bütçeyle ilişkili olduğunu bunun dışında tesisleşme yetersizliğinin de en büyük problemlerin başında geldiğini, Nacar (2011)²⁷ sporun toplumda önem kazanması, yayılması ve devamlı başarıların elde edilmesinde sahip olunan tesislerin modern anlamda işletilmesinin gerektiğini, niteliklerinin ve niceliklerinin yeterlilik ve doğru politikalara bağlı olduğunu, Akkoyun (2014)³ futbol kulüplerinin altyapılarında modern anlamda eğitim vermeleri, bunun için de kulüplerin kendi tesislerinde okul yaptırımları gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bu bağlamda tesisleşmenin kulüpler ve sporcular üzerindeki etkisinin büyük önem taşıdığı ve ülkelerin sporcu yetiştirmek için yapacağı yeniliklerin tesisleşme ile başlayacağı, herhangi bir kulübün bünyesinde var olan altyapı tesislerinin modern anlamda teknolojik imkânlar ile donatılması ayrıca beslenme ve barınma olanakları

bakımından kapasitelerinin artırılmasının, antrenörlerin zihinsel olarak rahatlama ve işine daha sıkı sarılmalarına neden olacağı, bu durumda başarı sağlamada kolaylık sağlayacağı sonucuna varılabilir. Bunun dışında tüm profesyonel ve amatör kulüpler için ayrı bir altyapı fonu kurulması ve bu fonun federasyon tarafından adil ve rekabeti artıracak şekilde kullanılması ve denetlenmesi gerektiği söylenebilir.

Tablo 6 ve 7'deki bulgulara göre, Türkiye'de, futbol kulüplerinin TFF tarafından aldığı men cezaları ve uyarıların son yıllarda gittikçe artmaya başlamış olması, kulüplerin ekonomisinin sarsılmasına neden olmuştur. Böyle bir durumun yaşanması elbette ki kulüp yönetiminin, teknik heyetin, sporcuların ve taraftarların motivasyonlarını düşürmekte, özellikle sporcular açısından performans düşüşlerinin yaşanmasına da neden olmaktadır. Buradan hareketle günümüz futbolunda ekonomik anlamda sıkıntıları çözülmeyen liglerin veya kulüplerin katıldığı yarışmalarda, rakiplerine üstünlük sağlamalarının mümkün olmayacağı söylenebilir. Bu bağlamda altyapıların önem ve değer kazanması isteniyorsa altyapılara ciddi ve karşılıksız yatırımların yapılmasının gerektiği, ayrıca A takımlarına harcanan paradan altyapılara da pay ayrılması ve bu sayede kulüplerin ekonomik sıkıntılarının giderilebileceği düşünülmektedir. Futbolda başarı için, altyapı eğitimi önemini çok büyük olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Öyle ki futbolun kalkınması ve gelişmesi; TFF'nin ve ilgili bakanlıkların öncülüğünde kulüplerin altyapılarına yatırım yapmalarına, köklü ve bilimsel olarak hazırlanmış eğitim programlarını uygulamalarına ve spor tesislerini yaygınlaştırıp faaliyete geçirmelerine bağlıdır. Ancak ne yazık ki Türkiye'de futbol yönetenler tarafından yanlış politikaların uygulanması neticesinde söz konusu başarı düzeyine ulaşamadığı sonucuna varılabilir. Bununla birlikte futbolda antrenör adı verilen futbol eğitimcilerinin, futbolun gelişmesinde oldukça önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Fakat günümüzde Spor Eğitimi Dairesi tarafından yürütülen 5-10 günlük kurslar ile futbol antrenörleri yetiştirilmesi tartışılması gereken bir konudur. Çünkü bu kadar az zamanda futbol antrenörü yetiştirilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla bir futbol antrenörünün bilimsel anlamda bilmesi gereken birçok bilgi mevcuttur. Buradan hareketle sadece futbol branşına özgü olmamakla birlikte nitelikli anlamda antrenör yetiştirilmesinin kısa süreli kurslardan geçmediği, ayrıca Türkiye'de antrenör eğitimlerinin yetersiz olduğu söylenebilir. Bu bağlamda antrenörlük konusunda yıllarını bir branşa verip kendini geliştirmiş, bu branşta belge almayı hak etmiş eğitimcilerin yönetici-eğitici konumuna gelmesinin çeşitli değişkenler açısından performans etkinliğini artıracakları vurgulanabilir. Futbolda altyapıya karşılıksız maddi destekler sağlanıp ekonomik sıkıntılar giderildiği takdirde de başarının artması, devamlı olması sağlanacaktır. Bu sayede Türk futboluna yeni futbolcu gençlerin kazandırılmasının mümkün olacağı söylenebilir. Böyle bir durumda kulüpler yabancı ülkelerden milyonlarca euro karşılığında oyuncular getirmek zorunda kalmayacak tam aksine yetiştirdikleri yetenekli oyuncuları yurtdışına satarak kendileri ve Türkiye adına bir kazanç kalemi sağlayacak ve bu sayede de kulüplerin ekonomik anlamda yükleri zayıflayacaktır denilebilir.

Elbir (2018)¹⁵ Türkiye ve Avrupa'da profesyonel futbol kulüplerinin gelir kaynaklarının hızla arttığını ve daha önceden sadece stadyum gelirleri ile ayakta durmaya çalışan kulüplerin günümüzde çok farklı alanlardan gelir elde ettiğini, Avrupa ve Dünya futbol ekonomisi raporlarında Türkiye Süper Ligi gelirlerinin önemli sıralarda olduğunu belirtmiştir. Çevik ve Onağ (2019)¹² antrenör eğitimlerinin altyapıdan futbolcu yetiştirmede yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir. Akkoyun (2014)³ her futbolcunun bir

zamanların öğrencisi olduğunu ve bu futbolcular ne kadar küçük yaşta keşfedilir ve eğitime alınırsa, hem iyi bir birey hem de iyi bir futbolcu olabileceğini ifade etmiştir. Meral (2010)²⁴ spor kulüplerinin, futbol akademi ve futbol altyapı organizasyonlarıyla gelecekteki futbolcuları tespit etmek ve yetiştirme sürecinde önemli sorumlulukları sahiplendiğini ifade etmiş ve yetenekli gençlerin tespiti ile futbola kazandırılmasının kulüplere maddi olarak getiri sağlayacağını belirtmiştir.

Tablo 8 ve 9'daki bulgulara göre, sporda başarı hedeflerine imza atabilmenin yolunun iyi yetiştirilmiş ve iyi eğitilmiş antrenörlerden geçtiği, iyi bir eğitim alarak daha sonrasında da kendini geliştirip tecrübe kazanmış ve bunun sonucunda mesleğinde yeterli bir düzeye gelmiş antrenörlerin sporcu gelişimini etkileme potansiyellerinin olduğu, bunun yanı sıra bireysel ya da takım performansını önemli ölçüde etkileyeceği söylenebilir. Bu sebeple donanımlı sporcular yetiştirmenin, donanımlı antrenörlerin başarabileceği bir hedef olduğu sonucuna varılabilir. Ancak ne yazık ki Türk futbolunun en büyük sorunlarından biri de antrenör yetersizliğidir. Tecrübesiz olan ve nitelikli bir eğitimden geçmeyen antrenörlerin aslında kendileri kadar yüzlerce genç çocuk ve kulüplerin de kaderini değiştirdiği bir gerçektir. Türkiye'de bu sorunun pek sorgulandığı düşünülmemektedir. Çünkü Türkiye'de futbol antrenörlerinin çoğunun gerek taktikler, gerek antrenman metotları, gerek felsefe, gerekse yetenek açısından yeterliliklerinin çok fazla olmadığı söylenebilir. Yine Türkiye'deki futbolu yöneten teknik adamlara bakıldığında, sistemli bir şekilde oyun inşa edip sistemin içine futbolcu kazandıramadıklarını, oyun ile büyüyen, oyun ile gelişen genç futbolcular yerine, çözümü sürekli transferlerde aradıkları görülmektedir.

Abraham ve ark. (2006)² antrenörlerden, antrenörlük bilgisini ve uzmanlığını geliştirme girişiminde, çeşitli görevleri yerine getirmelerine ve karmaşık profesyonel durumların sorumluluğunu üstlenmelerine olanak tanıyan yeterlilikler geliştirmelerinin beklendiğini ifade etmişlerdir². Buradan hareketle bahsedilen özelliklerin 15-20 günlük bir sürede kazanılamayacağı sonucuna varılabilir. Dolayısıyla tecrübesiz olan antrenörlerin nitelikli bir eğitimden geçirilmesi ve deneyimli bir antrenör eşliğinde tecrübe kazanmalarının bu sorunun çözümüne katkı sunacağı söylenebilir. Atav (2020)⁶ hentbol antrenörlerinin, kendilerine verilen eğitim programlarını yeterli gördüğünü hatta bu eğitimlerin antrenörlük bilgi ve becerilerine olumlu katkıda bulunduğunu, katılım beklentilerinin karşılandığını, üst düzey eğitimler eşliğinde alınan eğitimden ve süreç sonucunda oluşturulan kaynak kitaptan çok hoşnut olduklarını ve bu sayede tecrübe kazandıklarını tespit etmiştir. Erdoğan (2011)¹⁶ antrenör eğitimlerinin kurumsal ve yönetmelikler açısından karmaşık bir yapıda bulunduğunu, tek bir temel yapı yerine birçok temel yapı olduğunu ve bu karmaşıklığında birimler arasında koordinasyonun sağlanmamasından kaynaklandığını belirtmiştir. Sunay ve İmamoğlu (1996)³⁴ antrenör eğitim programlarının yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir. Mesquita ve ark. (2011)²⁶ antrenörlerin üç ana yeterliliğinin olması gerektiğini bunların birincisinin eğitim ve rekabet, ikincisinin yönetme becerisi ve sosyal kültürel konulara hâkimiyet, üçüncüsünün ise bilimsel bilgi olduğunu savunmuşlardır. Göral (2014)¹⁹ antrenörlerin deneyimlerini arttırmalarının, mesleki yeterliliklerini geliştirmelerinin, futbola ilgili yeni gelişmeleri takip etmelerinin ve uygulama becerisinde yeterli donanıma sahip olmalarının takım performansını yükseltmede etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Rizvandi ve ark. (2019)³² antrenörlerin teknik, taktik, yönetsel ve eğitimsel yeterliliklerinin futbolun gelişimi ile önemli ölçüde ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir. Sonuç olarak antrenörlerin yeterliliklerinin oyuncuların davranışlarını, duygusal

tepkilerini ve performanslarını etkilediği yukarıda belirtilen çalışmalarda da görülmektedir. Sporcuların başarılarının mimarı denilebilecek antrenörlerin nitelikli bir eğitimden geçerek yetiştirilmesinin önemli bir konu olduğu ortadadır. Bu nedenle antrenör yetiştirmek için uygulanan eğitim programlarının etkinliğinin büyük bir önem taşıdığı söylenebilir. Ancak Türkiye’de 20-25 günlük eğitim programlarının uygulanmasından sonra antrenörlük belgesine kolayca sahip olunması bu eğitim programlarının tartışılmasına neden olabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, antrenör eğitimlerinin kalitesinin artması yönünde çalışmalar yapılması gerektiği sonucuna ulaşılabilir. Dolayısıyla antrenörler ne kadar kaliteli ve ciddi eğitimden geçerler ve bunun sonucunda yeterli deneyime sahip olurlarsa yetiştirecekleri sporcular ve yönettiği takımlar da o kadar performans gösterebilecektir. Tüm bu bilgiler ışığında Türkiye’de futbol altyapı antrenörlüğünün olması gerektiği yere gelmesinin altyapı eğitimlerine değer ve önem vermekle başarılacağı ayrıca futbol altyapı antrenörlüğünün bir meslek ve uzmanlık alanı olarak değer görmesinin Türk futbolu ve toplumu açısından geleceğin teminatı olacağı söylenebilir.

Tablo 10 ve 11’deki bulgulara göre, Türk futbolundaki en büyük sorunlardan biri futbola olumlu bir şeyler katacak spor insanları yerine futboldan anlamayan, futbol lehine radikal kararlar almaya muktedir olmayan bilgisiz yöneticilerin, kulüplerin ve federasyonun başında bulunmasıdır. Türkiye’de futbol federasyonu ve futbol kulüplerinin başındaki yöneticilere, geçmişten günümüze bakıldığında genel olarak maddi anlamda parasal gücü olanların bu kurum ve kuruluşların başlarına getirildiği ve futbolu yönetme görevi üstlenen yöneticilerde bilim, eğitim ve yeterlik gibi becerilerin olmasının pek önemli görülmediği açıktır. Buradan hareketle Türk futbolunun gelişmesinin yöneticilere ve altyapıya önem verilmesinden geçtiği söylenebilir. Özellikle futbolun üst düzey kadrolarında görev yapacak yöneticilerin spor yönetimi alanında en az lisans ve yüksek lisans seviyesinde bir eğitim almalarının gerekli olduğu düşünülmektedir. Donuk (2005)¹⁴ spor alanında görev alan yöneticilerin, sporu sevmelerinin yanında, kişisel beceri, tecrübe, mesleki bilgi ve spor yöneticiliği eğitimine sahip olmaları gerektiğini ifade etmiştir¹⁴. Ancak bu yeterliliklere sahip olmayan yöneticilerin altyapılara gereken önemi vermeyerek bu konuda bir vizyona sahip olmaması yönetici oldukları kulüpleri borç batağına kadar götürebilmektedir. Çünkü bu tip yöneticiler federasyonun altyapı eğitimi için kulübe gönderdikleri paraları transfer döneminde gereksiz yerlere harcayarak tüketebilmektedirler. Buradan hareketle Türkiye’de futbolu yöneten yöneticilerin spor eğitimi almış kişilerden ya da tamamen sporun içinden gelmiş kişilerden oluşması ve bu yöneticilerin gelişmiş bir vizyona sahip olarak altyapıya değer vermelerinin sağlanması ve altyapı yönetimlerinin ayrı bir idari yapılanmaya giderek bağımsız bir yönetime sahip olmaları önerilebilir.

Türk futbolunu yönetenlerin futbola verdiği anlam ile futbolu oynayan ve bu oyunun gelişmesine, kalkınmasına emek veren antrenörlerin verdiği anlamın aynı olmamasının, bu paydaşlar arasında çeşitli çatışmaların yaşanmasına yol açacağı söylenebilir. Yöneticilerin antrenörlere ve futbolcularına kullandığı kötü üslup ve psikolojik baskılar zamanla iz bırakıcı yoğun boyutlara ulaşabilmektedir. Buradan hareketle yönetici konumundaki kişilerin etkili iletişim eğitimi almalarının sağlanması önerilebilir. Aksi takdirde Türk futboluna emek vermiş antrenörleri ve yetenekli sporcuları daha işin başında kaybetmek kaçınılmaz olacaktır. Karagözoğlu (1994)²⁰ insan ilişkilerinin olduğu her alanda, yönetim ve yöneticiliğin özel bir öneme sahip olduğunu, sporda insan ilişkilerinin bir bütün olduğunu, bu nedenle etkili ve başarılı

bir spor yönetiminin sağlanabilmesi için sporun başında bulunan yöneticilerin etkili iletişim becerilerine sahip olmaları gerektiğini ifade etmiştir²⁰. Bunların dışında antrenörlerin ve futbolcuların yöneticiler tarafından ekonomik şiddete maruz kaldıkları da bilinmektedir. Maaş ve primlerin zamanında ödenmemesi ve bu durumun antrenör ve futbolcular üzerinde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak kullanılması yöneticiler tarafından uygulanan ekonomik şiddete örnek olarak gösterilebilir. Ancak bu sorunların toplumun tüm kesimlerini ilgilendirmesi gerektiği unutulmamalıdır. Çünkü antrenörlerin ve futbolcuların performanslarının istenilen seviyeye çıkarılamaması çoğunlukla bu tür yaptırımların sonucudur denilebilir. Dolayısıyla Türk futbolunda bu tip durumlar engellenmezse ahlaki ve vicdani değerlerden yoksun bir futbol anlayışını gelecek nesillere aktarmak kaçınılmaz olacaktır. Buradan hareketle yöneticilerin antrenör ve futbolcular üzerinde uyguladığı bu tip yaptırımların ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmaların yapılması bu kişilerin, Türk futbolunun tüm yönleriyle gelişmesi için daha fazla çaba sarf etmelerine katkı sunacağı söylenebilir.

Ataol (2019)⁵ Altınordu ve Gençlerbirliği kulüplerinin benimsedikleri altyapı modelinin, sporcuya verdikleri değer ve spora olan profesyonel yaklaşımlarının, Türkiye'nin en iyi iki altyapı kulübü olmalarında büyük bir etkiye sahip olduğunu belirtmiştir. North ve ark. (2020)²⁸ antrenörlerin çok çeşitli sorunlar yaşadıklarını belirterek, araştırmaya katılan katılımcıların bu sorunlara ilişkin sırasıyla spor yapılacak yerler (tesisler vb.), oyuncu-antrenör, antrenör-yönetici etkileşimi ve son olarak antrenörlük bilgi ve becerileri ile ilgili görüş bildirdiklerini tespit etmişlerdir. Eren (2015)¹⁷ görev süresi 20 yıldan fazla olan spor yöneticilerinin insan ilişkilerini etkili kullandıklarında, sporcular ve diğer yöneticilerle koordineli bir biçimde çalışabildiklerini, eleştiriye açık olabildiklerini, belli bir konudaki farklı kararlarda anlayış ve hoşgörü gösterebildiklerini, kulübün başarı motivasyonunu yüksek tutabildiklerini ayrıca başarı isteği ve heyecanını tüm kulübe yayabildiklerini belirlemiştir.

Sonuç olarak Türk futbolunu yöneten yöneticilerin işin mutfağından gelmesi dikkat edilmesi gereken bir husustur. Ancak yöneticilerin başarılı olmaları sadece bu duruma bağlı değildir. Yöneticilerin başarılı olabilmeleri sporcu ve antrenörle kurduğu iletişime de bağlıdır. Dolayısıyla futbol yöneticilerinin paydaşlarıyla kurduğu etkili iletişimin, performansla da olumlu yönde etki ettiğini bilmesi gerekir. Bu bağlamda bir yönetici olmak için sahip olunan belgelerin veya mezun olunan okulun tam olarak yeterli olmadığı sonucuna varılabilir. Ama bunlarla birlikte yöneticilerde insani ilişkilerin ve diyalog becerilerinin gelişmiş olması etkin bir yönetici olmada temel kriterlerdendir denilebilir. Bu bilgiler ışığında yöneticilerin kendilerini bu konuda geliştirmeleri ve yetiştirmeleri önerilebilir.

Tablo 12 ve 13'teki bulgulara göre, spor altyapı ve tesislerinin varlığının, bireylerin spora katılımı için önemli olduğu söylenebilir. Günümüzde, kurulmuş olan ya da kurulacak olan spor tesislerinin sağlık, ekonomi, sosyalleşme vb. alanlarda toplumlara büyük katkılar sağladığı bilinmektedir. Ancak bu tesislerin kuruluş yeri seçiminde bölge yapısının önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Öyle ki bireyler, fazla zaman harcayacakları için uzak ve ulaşımı zor olan spor tesislerine gidip gelmek istemediğinden evlerine yakın spor tesislerini kullanmayı tercih etmekte ya da spor yapmaktan bile vazgeçmektedirler. Bu sorunun çözümü için de önceden ciddi ve kapsamlı araştırmaların yapılması gerekir. Dolayısıyla tesisin kuruluş yeri seçimi ve bu seçimi etkileyen tüm faktörlerin ayrıntılı olarak ele alınması sorunsuz bir ilerleme için gereklidir denilebilir. Kozma (2014)²¹ bir spor tesisi inşa etmek için sadece bölge

seçimine dikkat edilmesinin tek başına yeterli olmayacağını, Wicker ve ark. (2013)³⁶ tesislerinin inşa edilirken konumuna, tasarımına ve vatandaşların yaşam kalitesini canlandırmaya yönelik olmasına dikkat edilmesi gerektiğini ve tesislerin inşasının çok yönlü ele alınması gerektiğini ifade etmişlerdir³⁶. Bu çalışmalardan yola çıkarak tesis planlaması yapılırken çevreye rahatsızlık verilmemesi bunun için de trafik, ışık, ses vb. gibi etkenlerin sistemli bir şekilde planlanmasının, ayrıca bireylerin spor anlamında ihtiyaçlarının karşılanması ve kamu görevlilerinin görevlerini sorunsuzca icra edebilmeleri adına ulaşım faktörünün kusursuzca planlanmasının gerektiği söylenebilir. Yine Wicker ve ark. (2013)³⁶ bireylerin spor tesislerine yönelik ihtiyaçlarını karşılamak ve onlara maksimum hizmet olanakları sağlamak için öncelikle bu tesislerin mekansal erişilebilirliğinin dikkate alınmasını ve insanların belirli bir spora ne ölçüde katılmaya istekli olduklarının belirlenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir³⁶. Bu konuların dışında Türk futbolunda yer alan sorunlardan birinin de tesisleşme yetersizliği olduğu bilinmektedir. Bu sorunun çözümü için de kamu ya da özel kurum ve kuruluşlarca tesisleşme hamlelerine önem verilmesinin ve bu konuda gerekli maddi desteğin alt lig-üst lig ayrımı yapılmadan eşit bir şekilde sağlanmasının ülkemiz futbolu adına büyük bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Bu konuya ilişkin Rafoss ve Troelsen (2010)³¹ kamu ve özel kurumlar ile gönüllü spor organizasyonları arasındaki yakın ilişkinin, tesislerin inşasını ve genişletilmesini sağlamada önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca spor tesislerinin, organizasyonlarının ve faaliyetlerinin inşasına yönelik güçlü ve kalıcı bir kamu desteğinin özellikle olması gerektiği üzerine görüş bildirmişlerdir³¹. Ancak bu tesisler yapılırken de yukarıda bahsedilen kriterlere ve tesislerin modern anlamda çok yönlü amaçlara hizmet etmesi gerektiği de unutulmamalıdır.

O'Reilly ve ark. (2015)²⁹ tesis inşasında bölge yapısının önemli bir faktör olduğunu; tesise erişilebilirlik ve destekleyici altyapının yanı sıra spor tesislerinin kapasite ve kalitesinin de dikkate alınmasının önemini vurgulamışlardır. Ayrıca spor tesislerinin sürdürülebilirliğini sağlamak için de tesislerin toplumların arz ve talep ihtiyaçlarını karşılayan planlanmış bir alanda kurulması gerektiğini belirtmişlerdir. Can (2017)¹⁰ spor tesislerinin, spor faaliyetlerinin yürütülmesindeki en önde gelen unsurlardan biri olduğunu, bu yüzden bir spor tesisinin yapımı planlanırken dikkat edilmesi gereken en önemli unsurun tesisin ulaşılabilirliği konusu olduğunu ve bunun kriterlerinin sağlanmasının da ülke ve bölge sporunun gelişmesine katkı sunacağını tespit etmiştir. Kwon ve ark. (2020)²³ tesislerin kurulumu aşamasında nüfus faktörüne, yeraltı ulaşım istasyonlarına ve yerleşim bölgelerine yakın olması kriterlerine önem verilmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Zsimoova (2020)³⁹ aktif olarak çalışan katılımcıların spora katılımını etkileyen faktörlerin bireysel özellikler (cinsiyet, yaş, eğitim, sağlık ve aile özellikleri) ve yakınında bulunan spor tesisleri ve bu tesislere ulaşmada bir ulaşım altyapısı bulunması gibi faktörler olduğunu belirlemiştir.

Sonuç olarak Türkiye'de futbolun geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için izlenecek yolun ekonomik getiri sağlayacak futbolcuların yetiştirilmesinden ve altyapıya önem verilmesinden geçtiği, bunun da altyapı ile ilgili tüm kaynakların en etkili şekilde kullanılması ile gerçekleşeceği söylenebilir. Bunun dışında Türkiye'de futbol altyapısında tesisleşmenin, başarılı futbolcular yetiştirmede ve bireylerin spora aktif yönelmesinde en önemli unsurların başında geldiği de unutulmamalıdır. Dolayısıyla tesisleşme gerçekleştirilirken en uygun kuruluş yeri seçiminin tesisin faaliyette bulunduğu yerde başarı açısından son derece önemli bir unsur olduğu da bir gerçektir. Bu bağlamda tesisler kurulurken engellilik durumuna, ulaşım özelliklerine

ve modern anlamda nitelikli olmalarına dikkat edilmesi gerektiği önerilebilir. Buradan hareketle futbol için kullanılacak tesislerin gelişmişlik düzeylerinin artmasının antrenörler, futbolcular, yöneticiler hatta ülke adına tahmin bile edilemeyecek ek faydalar sağlayabileceği söylenebilir.

ÖNERİLER

- MEB ve TFF işbirliği ile futbolcuların okul ve antrenman saatlerinin eşgüdümü olarak belirlenmesi,
- Sporculara ve ailelerine hem futbol hem de akademik başarının doğrusal olduğunu aktarılacağı ve daha önceki başarılı sporcuların somut örnekler ile gösterileceği seminerler, toplantılar gibi etkinliklerin düzenlenmesi,
- Özellikle dezavantajlı bölgelerde bulunan altyapı kulüplerine bölgedeki yerel yönetimler vasıtasıyla altyapı tesislerinin yapılması,
- Kulüp yöneticilerinin altyapı antrenörlerine maddi anlamda daha fazla imkân sağlayıp, antrenörlerin maaş ödemelerini aksatmadan ödemeleri,
- Yöneticilerin, antrenörlerin kendilerini geliştirmesi için katılacakları kurs ve eğitimlerine destek vermeleri,
- Antrenörlerin çalışma ortamlarının daha iyi eğitim verecek şekilde uygun hale getirilmesi,
- Kulüplerin futbol branşı ile ilgilenen yöneticilerinin futbolun içinden gelen, ilgili alanda gerekli diplomalara sahip olan, kurslara ve seminerlere katılmış kişilerden oluşması ayrıca bu konuda belirli kriterler koyulması gerektiği konusunda TFF tarafından karar alınıp uygulamaya konması,
- Altyapı antrenörlerinin eğitim düzeylerinin, TFF ile TÜFAD tarafından yapılacak olan seminerler ve kurslar ile daha da artırılması ve verilen eğitimlerin daha sık aralıklarla devamlılığının sağlanması, teorik ve uygulama alanında yapılacak olan bu kurs ve seminerlerin yurt içindekilerin yanı sıra yurt dışı seminer ve kursların da yapılması konusunda antrenörlere olanak sağlanması önerilebilir.

KAYNAKLAR

1. Abdelhamid Elemiri A., Hassan Mohamed M. (2015). Obstacles influencing the educational-training environment of the junior weightlifters according to elite coaches' perceptions (Evaluative study with strategic approach). *Journal of Applied Sports Science*. 5(3), 104-118.
2. Abraham A., Collins D., Martindale R. (2006). The coaching schematic: Validation through expert coach consensus. *Journal of Sports Sciences*. 24(6), 549-564.
3. Akkoyun S. (2014). Türkiye'deki futbol kulüplerinin altyapılarının yapılanması, yönetim biçimleri, idare yapısı ve Avrupa'daki örneklerle kıyaslanması. Doktora Tezi. İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
4. Araújo FP., Miller KC., Manner CK. (2014). The effect of Brazilian soccer club infrastructure and player experience on individual player success. *Journal of Physical Education and Sports Management*. 1(1), 93-99.
5. Atal E. (2019). Türkiye profesyonel futbolunda altyapıda başarılı olmuş kulüplerin yapılanmaları ve yönetim şekillerinin incelenmesi (Altınordu ve Gençlerbirliği örneği). Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

6. Atav S. (2020). Türkiye’de uygulanan master coach hentbol antrenör eğitim programının antrenör görüşlerine göre değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
7. Berg BL., Lune H. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. (H. Aydın, Çev.). Eğitim Yayınevi. Konya.
8. Bilgin, N. (2014) Sosyal bilimlerde içerik analizi. Siyasal Kitabevi. Ankara.
9. Bridgewater S., Stray S. (2002). Brand values and a typology of premiership football fans. Warwick Business School Working Paper. https://warwick.ac.uk/newsandevents/pressreleases/research_finds_eager/premier_league_fan_research_2002a.pdf. [Erişim tarihi: 10.06.2021]
10. Can N. (2017). Sporcu ve antrenörlerin spor tesislerinin kullanımı konusunda istek ve beklentilerinin incelenmesi (Elazığ İli örneği). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
11. Creswell JW. (2018). Nitel araştırma yöntemleri. (Çeviren: Bütün M., Demir SB.). Siyasal Kitabevi. Ankara.
12. Çevik S., Onağ Z. (2019). Türkiye’de altyapıdan futbolcu yetişememesinin nedenleri ve çözüm önerileri üzerine nitel bir araştırma. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 14(2), 326-343.
13. Dimitrow R. (2008). Gender violence, fan activism and public relations in sport: The case of “Footy Fans Against Sexual Assault”. *Public Relations Review*. 34(2), 90-98.
14. Donuk B. (2005). Spor yöneticiliği ve istihdam alanları. Ötüken Yayınları. İstanbul.
15. Elbir OE. (2018). Futbol endüstrisinde markalaşmanın Türkiye ve Avrupa’daki profesyonel futbol kulüplerinin ekonomik yapılarına etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Muğla.
16. Erdoğan BS. (2011). Türkiye’deki antrenör eğitiminin ilkesel ve yapısal problemlerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
17. Eren A. (2015). Spor kulüplerinde görev yapan yöneticilerin eğitim durumları ve yeterlilikleri. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
18. Erpolat M. (2007). Futbol kalecilerinde esneklik özelliklerinin tespiti ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Enstitüsü. Konya.
19. Göral K. (2014). Futbol antrenörlerinin yeterlilikleri, karar verme stratejileri ve takım performansları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Doktora Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.
20. Karagözoğlu C. (1994). Spor yöneticilerinin yeterlilikleri, İstanbul örneği. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
21. Kozma G. (2014). The spatial development of sports facilities within the cities: a Central European case study. *Geosport for Society*. 1(1-2), 19-28.
22. Kümbetoğlu B. (2005). Sosyolojide ve antropolojide niteliksel yöntem ve araştırma. Bağlam Yayıncılık. İstanbul.
23. Kwon YS., Lee BK., Sohn SY. (2020). Optimal location-allocation model for the installation of rooftop sports facilities in metropolitan areas. *European Sport Management Quarterly*. 20(2), 189-204.

24. Meral S. (2010). Ailelerin çocuklarını futbol okullarına gönderme sebeplerinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
25. Merriam SB. (2009). Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber. (S. Turan, Çev.). Nobel Akademi Yayıncılık. Ankara.
26. Mesquita I., Borges M., Rosado A., De Souza A. (2011). Handball coaches' perceptions about the value of working competences according to their coaching background. *Journal of Sports Science & Medicine*. 10(1), 193-202.
27. Nacar E. (2011). Türk spor eğitiminde spor tesislerinin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
28. North J., Piggott D., Rankin-Wright A., Ashford M. (2020). An empirical examination of UK coaches' issues and problems, and their support and advice networks. *International Sport Coaching Journal*. 7(3), 283-294.
29. O'Reilly N., Berger IE., Hernandez T., Parent MM., Seguin B. (2015). Urban sportscares: An environmental deterministic perspective on the management of youth sport participation. *Sport Management Review*. 18(2), 291-307.
30. Patton MQ. (2002). *Qualitative Evaluation and Research Methods*. 3rd edition. Sage Publication. London.
31. Rafoss K., Troelsen J. (2010). Sports facilities for all? The financing, distribution and use of sports facilities in Scandinavian countries. *Sport in Society*. 13(4), 643-656.
32. Rizvandi A., Taghipour Gharbi M., Esmaeili M., Ashraf Ganjoo F. (2019). The evaluation of performance indicators of coaches in football development. *Journal of Humanities Insights*. 3(4), 246-252.
33. Stone C. (2007). The role of football in everyday life. *Soccer & Society*. 8(2-3), 169-184.
34. Sunay H., İmamoğlu AF. (1996). Türkiye'de antrenör eğitim programlarının etkinliği. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1(3), 66-84.
35. Türkmen M., Yıldız K., Zekioğlu A. (2013). Sosyolojik açıdan sporda şiddet ve çirkin tezahüratın nedenlerinin araştırılması: Manisaspor taraftarları örneği. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*. 8(2), 15-34.
36. Wicker P., Hallmann K., Breuer C. (2013). Analyzing the impact of sport infrastructure on sport participation using geo-coded data: Evidence from multi-level models. *Sport Management Review*. 16(1), 54-67.
37. Yaşar OM. (2015). İç Anadolu Bölgesinde görev yapan futbol altyapı antrenörlerinin iş doyum düzeylerinin ve örgütsel bağlılıklarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
38. Yıldırım A., Şimşek H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
39. Zaslavskaya L. (2020). Sports facilities' location and participation in sports among working adults. *European Sport Management Quarterly*, <https://doi.org/10.1080/16184742.2020.1828968> [Erişim tarihi: 05.06.2021]